

Notat

Dato: 30.10.2020
Dok.nr.: 159962-20

Helhedsorienteret og tværgående indsats for voksne borgere

I det følgende beskrives et forslag til, hvordan et samarbejde om en helhedsorienteret indsats for voksne borgere med komplekse problemer kan tilrettelægges på tværs af Norddjurs Kommunes beskæftigelses-, social- og sundhed- og omsorgsindsatser.

Den nye hovedlov

På nuværende tidspunkt arbejdes der på udformningen af en ny "hovedlov" (Lov om helhedsorienteret indsats), der forventes at træde endelig i kraft fra og med 2023. Målgruppen for hovedloven er voksne borgere - dvs. borgere over 25 år - med komplekse problemer.

Formålet med hovedloven er at forpligte kommunerne til at give disse borgere et tilbud om en sammenhængende udredning, visitation, afgørelse og opfølgning i forhold indsatser, hvor der er behov for en tæt koordination mellem beskæftigelsesområdet og socialområdet. Der er tale om et tilbud om en samlet plan, som borgerne ikke er forpligtet til at modtage, men som kommunerne skal kunne tilbyde.

Målgruppe for en helhedsorienteret voksenindsats

Målgruppen for nærværende forslag til en helhedsorienteret indsats er en mindre gruppe voksne borgere på 30 år og derover med meget komplekse og sammensatte problemer, som i deres aktuelle livssituation fortsat vil have deres sag forankret på socialområdet, men hvor der så vidt muligt også skal sikres og fastholdes et beskæftigelses- eller uddannelsesperspektiv.

Der er derfor behov for at få udarbejdet en fælles plan for en koordineret og sammenhængende indsats, der skal ske på tværs af kommunens beskæftigelses-, social- og sundheds- og omsorgsindsatser.

Målgruppen består af borgere, der f.eks. har alvorlige og behandlingskrævende psykiske vanskeligheder, har fysiske handicap og kroniske lidelser, er hjemløse og har ophold på forsorgshjem eller har omfattende misbrugsproblemer. Ofte vil der være tale om borgere med en kombination af flere af de nævnte problemer.

Målgruppen omfatter ikke borgere, der modtager førtidspension, eller hvor deres handicap eller sygdom er så alvorlig, at det er åbenlyst, at de ikke har udsigt til at komme i beskæftigelse eller uddannelse, og hvor der

derfor er en begrundet forventning om, at de tildeles førtidspension. Tilsvarende har senhjerneskedede borgere allerede én gennemgående koordinator på sundhedsområdet, som håndterer deres sag.

Målgruppen omhandler heller ikke borgere, der flyttes fra socialområdet til arbejdsmarkedsområdet, jfr. forslaget om ændret opgave- og målgruppfordeling mellem voksen- og plejeudvalget og erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget. Dvs. borgere på 18-66 år (folkepensionsalderen), som modtager arbejdsmarkedsydelse; dog ikke førtidspension. Disse borgere modtager efter behov en helhedsorienteret sagsbehandling og indsats, der er forankret i arbejdsmarkedsafdelingen.

Mens der i hovedloven lægges op til, at de voksne borgere selv kan vælge, om de vil modtage et tilbud om en samlet plan, så lægges der i det følgende op til, at det er Norddjurs Kommunes klare udgangspunkt, at der i så mange sager som muligt skal laves en samlet plan, hvor det giver mening.

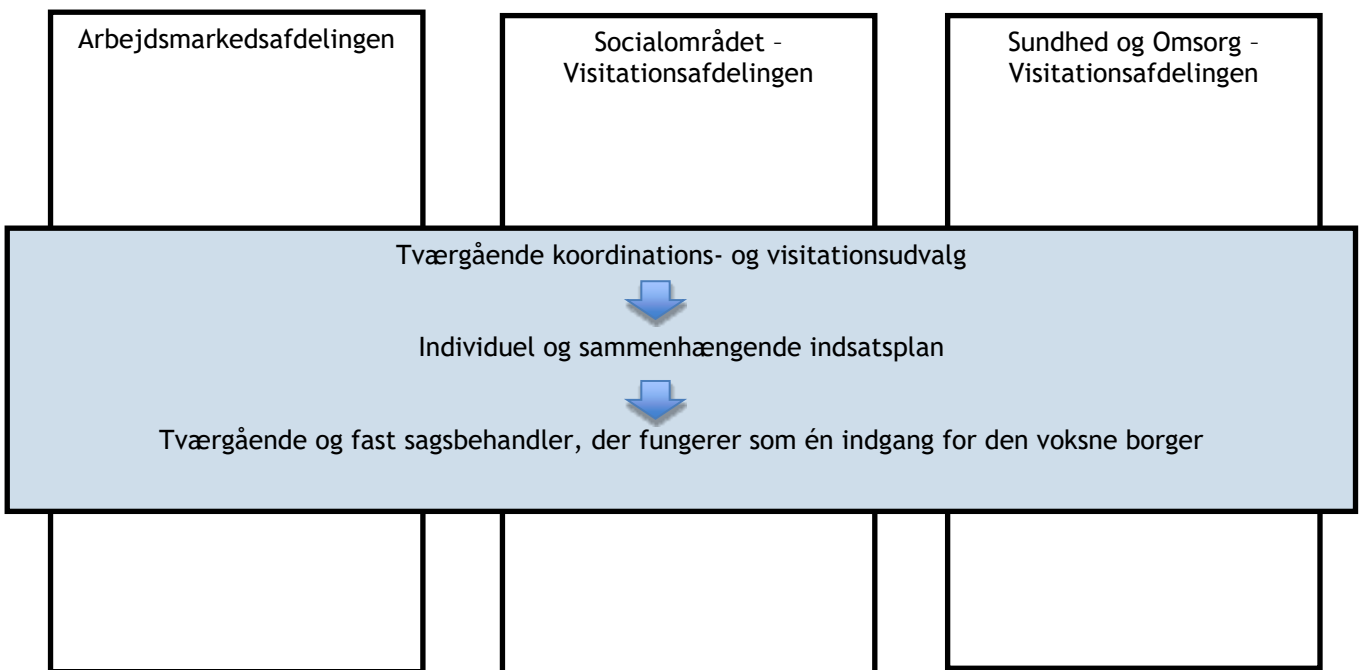
Det skal bemærkes, at der parallelt med nærværende forslag er udarbejdet et forslag til en helhedsorienteret og tværgående ungeindsats. Hovedmålgruppen for dette forslag er unge i alderen 18-29 år, og omfattes således også de yngste voksne borgere med komplekse og sammensatte problemer (dvs. voksne borgere i aldersgruppen 26-29 år).

Kernen i den helhedsorienterede voksenindsats

For at sikre en samlet og helhedsorienteret voksenindsats på tværs af Norddjurs Kommunes beskæftigelses-, social- og sundhed- og omsorgsindsatser foreslås det, at der etableres et fælles koordinations- og visitationsudvalg.

Udvalget vil bestå af 5-7 faste medlemmer i form af 2 ledelsesrepræsentanter og 2-4 sagsbehandlere fra Arbejdsmarkedsafdelingen og Socialrådets visitationsafdeling. Desuden deltager en fast medarbejder fra Sundhed og Omsorgs visitationsafdeling. Ved behandlingen af de konkrete sager deltager desuden den eller de sagsbehandlere, der bringer en sag frem for udvalget.

Organiseringen af den helhedsorienterede og tværgående voksenindsats kan illustreres på følgende måde:

Koordinations- og visitationsudvalget har to hovedopgaver:

- **Udarbejde en individuel og sammenhængende indsatsplan**, der skal være omdrejningspunktet for alt arbejde med den voksne borger. Indsatsplanen skal udarbejdes i samarbejde med borgeren og skal sikre, at denne oplever, at der arbejdes med samme målsætninger på tværs af den kommunale organisation, og at borgerens motivation og ressourcer bliver bragt i spil.

Indsatsplanen er således et aktivt redskab til at skabe et koordineret og individuelt tilpasset forløb, der kan bringe borgere med komplekse problemer i retning af beskæftigelse eller uddannelse, eller medvirke til en afklaring af det fremtidige forsørgelsesgrundlag.

Medlemmerne af koordinations- og visitationsudvalget er fortsat ledelsesmæssigt og organisatorisk forankret i de forskellige dele af den eksisterende kommunale organisation, og udarbejdelsen af indsatsplanen sker under hensyntagen til de politikker og kvalitetstandarder, der er vedtaget på de enkelte fagudvalgsområder.

Myndighedsansvaret og den forudgående sagsbehandling er ligeledes fastholdt på de respektive fagområder, hvor der også fortsat skal udarbejdes evt. lovpligtige handle- og opfølgingsplaner.

Det er derfor et helt afgørende forhold, at medlemmerne af koordinations- og visitationsudvalget forud for behandlingen af de enkelte sager har sikret sig, at de på udvalgsmøderne har fuld kompetence til at træffe beslutning om, hvordan indsatsplanen skal udformes.

Det er ligeledes et afgørende forhold, at udvalgsmedlemmerne har sikret sig, at arbejdet med at iværksætte de besluttede indsatser kan påbegyndes hurtigst muligt efter mødet.

I den forbindelse er det et krav til cheferne på de forskellige fagområder, at de får tilrettelagt deres interne beslutnings- og arbejdsprocesser på en sådan måde, at de maksimalt understøtter koordinations- og visitationsudvalgets arbejde.

Det er en leder på et af de tre fagområder, der er repræsenteret i koordinations- og visitationsudvalget, som træffer beslutning om, hvorvidt en sag vurderes at være så kompleks, at den skal forelægges for udvalget. For at sikre en hurtig beslutningsproces er det samtidig den pågældende leders ansvar, at sagen ved forelæggelsen for udvalget er så velbelyst, at der på udvalgsmødet er tilstrækkelig grundlag for at træffe en endelig beslutning om iværksættelsen af de nødvendige indsatser for borgeren.

- **Udpege en fast sagsbehandler for den voksne borger**, der skal fungere som én indgang til hele kommunen for borgeren, og sikre en hurtig og koordineret udmøntning af den lagte indsatsplan.

Det er vigtigt, at sagsbehandleren får handlefrihed til at kunne reagere hurtigt i forbindelse med udmøntningen af indsatsplanen, og til undervejs at kunne foretage mindre justeringer i indsatserne, hvis der opstår behov for dette.

Sammen med koordinations- og visitationsudvalget aftales det derfor i hver enkelt sag, at sagsbehandleren - uden yderligere inddragelse af udvalget - får kompetence til selv at iværksætte eller tilpasse indsatser inden for en forud aftalt budget- og handlingsramme på f.eks. 25.000 - 50.000 kr. Dette kan f.eks. være med henblik på, at borgeren kan få ekstra bostøtte i en periode, bevilling af hjælp til befordring eller andre enkeltydelser og tildeling af særlige hjælpemidler.

Det aftales ligeledes med sagsbehandleren ved opstarten af indsatserne, hvornår der skal foretages en opfølgning på sagen i koordinations- og visitationsudvalget.

For at understøtte den faste sagsbehandlers arbejde kan koordinations- og visitationsudvalget beslutte, at der i særligt komplicerede sager skal sammensættes en fast baggrundsgruppe, som sagsbehandleren kan kontakte for at sikre størst mulig sammenhæng i indsatsen for borgeren. Baggrundsgruppen kan bestå af medarbejdere fra både myndigheds- og udførersiden.

Hvis der opstår behov for væsentlige ændringer i indsatsplanen eller sagsbehandleren er i tvivl om, hvordan de besluttede indsatser fremover skal tilrettelægges, så forelægges sagen på ny til behandling i koordinations- og visitationsudvalget. Det er forventningen, at der gradvis vil opstå en fælles forståelse af, hvad der er gængs praksis for inddragelsen af udvalget undervejs i de forskellige sagsforløb.

Sagsbehandleren skal så vidt muligt følge borgeren og skabe kontinuitet i hele forløbet frem mod beskæftigelse, uddannelse eller endelig afklaring af forsørgelsesgrundlag. Hvis det undervejs i forløbet - undtagelsesvist - viser sig, at det kan være hensigtsmæssigt med et sagsbehandlerskift, så skal dette forelægges for koordinations- og visitationsudvalget.

Ud over de to ovennævnte hovedopgaver, så er det forventningen, at koordinations- og visitationsudvalget også via sit tværgående virke kan komme til at yde et afgørende bidrag til at:

- skabe en fælles forståelse blandt ledere og medarbejdere for betydningen af en gradvis og målrettet udbygning af et struktureret og bredt funderet samarbejde på tværs af Arbejdsmarkedsafdelingen, Socialområdet og Sundhed og Omsorg.
- etablere en systematisk vidensdeling og opbygning af faglige kompetencer på tværs af den samlede kommunale organisation.